

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY

**Komisji Habilitacyjnej powołanej decyzją Centralnej Komisji do Spraw Stopni i
Tytułów z dnia 2 września 2013 roku
w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego
dr Hanny B. Margońskiej z obszaru nauk przyrodniczych w dziedzinie nauk
biologicznych w zakresie biologii**

Posiedzenie odbyło się dnia 28 października 2013 roku w dziekanacie Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego, sala C/203 przy ul. Wita Stwosza 59 w Gdańsku.

Pani dr Hanna B. Margońska, urodzona w 1968 roku w Gdańsku, ukończyła studia na Wydziale Biologii, Geografii i Oceanologii Uniwersytetu Gdańskiego uzyskując w 1992 roku tytuł magistra biologii. W 1996 roku została słuchaczem studium doktoranckiego, które ukończyła pomyślnie uzyskując w 2001 roku stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii. Stopień doktora uzyskała na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Rewizja paleotropikalnego rodzaju *Crepidium* Bl. emend. Szlach. (Orchidaceae, Malaxidinae)”, której promotorem był pan prof. dr hab. Dariusz L. Szlachetko. Pracę zawodową Habilitantka rozpoczęła jeszcze przed studiami doktoranckimi, w 1993 roku, początkowo w Zakładzie Ochrony Wód Przymorza Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, a następnie w 2001 roku jako asystent, potem lektor (2002) i ostatecznie adiunkt (2002) w Katedrze Taksonomii Roślin i Ochrony Przyrody na Wydziale Biologii Geografii i Oceanologii (od 2008 r. Wydział Biologii) Uniwersytetu Gdańskiego.

1. Przebieg postępowania habilitacyjnego

Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów powołała w dniu 2 września 2013 roku komisję habilitacyjną w składzie:

1. prof. dr hab. Adam Boratyński	– przewodniczący komisji,
2. prof. UG, dr hab. Marek Ziętara	– sekretarz komisji,
3. prof. dr hab. Karol Latowski	– recenzent,
4. prof. dr hab. Krzysztof Spalik	– recenzent,
5. prof. dr hab. Adam Zajac	– recenzent,
6. prof. dr hab. Emilia Brzosko	– członek komisji,

7. prof. UG, dr hab. Tadeusz Namiotko – członek komisji

w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego pani dr Hanny B. Margońskiej w obszarze nauk przyrodniczych, dziedzinie nauk biologicznych w zakresie biologii.

Zgodnie z art.18a, ust.7 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. z późn. zm., opracowano harmonogram postępowania habilitacyjnego. W dniu 11 września 2013 roku recenzenci oraz pozostali członkowie Komisji otrzymali pocztą kurierską zestawy dokumentów przekazanych przez Habilitantkę. Jeden zestaw został włączony do akt postępowania. Na stronie internetowej Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego http://www.biology.ug.edu.pl/badinauk/otwarte_pdh2.html zamieszczono wniosek Habilitantki, autoreferat, informację o składzie komisji habilitacyjnej oraz harmonogram postępowania.

Recenzenci kolejno przesłali swoje opinie:

- prof. dr hab. Krzysztof Spalik – 4 października 2013 roku,
- prof. dr hab. Karol Latowski – 14 października 2013 roku,
- prof. dr hab. Adam Zając – 14 października 2013 roku.

W dniu 28 października 2013 zwołano posiedzenie Komisji Habilitacyjnej na Wydziale Biologii Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku, ul. Wita Stwosza 59.

2. Posiedzenie Komisji

Przewodniczący, pan prof. dr hab. Adam Boratyński, przywitał zebranych. Następnie, otwierając posiedzenie, zwrócił uwagę, że w postępowaniu habilitacyjnym pani dr Hanny Margońskiej recenzje w wersji elektronicznej zostały rozesłane do członków Komisji. W związku z tym poprosił Recenzentów o przedstawienie Komisji jedynie najważniejszych tez. Recenzje kolejno przedstawili: pan prof. dr hab. Krzysztof Spalik, pan prof. dr hab. Karol Latowski i pan prof. dr hab. Adam Zając.

2.1. Ocena dorobku naukowego przez recenzentów

2.1.1. Osiągnięcie naukowe

Osiągnięciem naukowym zgłoszonym jako podstawa do rozpoczęcia postępowania habilitacyjnego była monografia anglojęzyczna pt. „**Taxonomic Redefinition of the**

Subtribe Malaxidinae (Orchidales, Malaxideae)” wydana w 2012. Jest to praca napisana we współautorstwie z A. K. Kolanowską, M. Górnikiem i P. Rutkowskim. Według zamieszczonych oświadczeń współautorów udział Habilitantki w powstaniu dzieła był dominujący. Dwa rozdziały zostały napisane we współautorstwie. W rozdziale Materiały i metody stanowiącym 1,4% objętości monografii udział Habilitantki wynosił 55%, a w rozdziale Analizy fenetyczne i filogenetyczne stanowiącym 1,7% objętości monografii około 60%. W sumie udział Habilitantki wynosił blisko 99% objętości monografii. Monografia liczy 601 stron głównego tekstu oraz 91 stron z tablicami i załącznikami.

Pan **prof. dr hab. Krzysztof Spalik** w recenzji zauważył, że zdecydowaną większość tekstu monografii stanowią szczegółowe opisy gatunków, niektóre zaopatrzone w starannie wykonane rysunki lub fotografie. Został też opracowany klucz do rodzajów i klucze do gatunków w każdym rodzaju. Pan Profesor podkreśla, że Habilitantka dotarła do typów nomenklatorycznych. Mankamentem jest brak spisów przejrzanego materiału zielnikowego uniemożliwiający zweryfikowanie koncepcji taksonomicznych przyjętych przez Habilitantkę. Pan Profesor krytycznie ocenia też część ogólną pracy, a zwłaszcza rozdziały napisane wspólnie z innymi autorami np. część dotycząca mikroskopii elektronowej jest zdaniem Pana Profesora zbędna, monografia taksonomiczna nie jest bowiem miejscem na prezentowanie zasady działania mikroskopu elektronowego. Pan profesor Spalik krytykuje też różne aspekty metodyczne przeprowadzonych analiz filogenetycznych bazujących na cechach morfologicznych, takie jak wykorzystanie metody UPGMA, właściwej raczej dla danych ewolucyjnie neutralnych, czy arbitralne zdefiniowanie stanów plezjo- i apomorficznych w analizach metodą największej parsymonii. Za najpoważniejsze uchybienie uważa jednak fakt, że zastosowane cechy nie zostały nigdzie opisane, a wykorzystane jako OTU taksony wyższej rangi nie zostały jasno zdefiniowane, przez co wyniki analiz morfologicznych są niemożliwe do zweryfikowania przez innych badaczy. Tym samym, nie mają one wartości naukowej. Pan Profesor uważa, że część poświęcona analizie danych molekularnych jest lepiej przedstawiona, choć też nie jest bez wad – przede wszystkim, uzyskane na potrzeby tych analiz sekwencje nie zostały zdeponowane w GenBank (a przynajmniej nie zostały ujawnione). Pan Profesor zauważa także, że wyniki badań molekularnych zdecydowanie podważają przyjęty przez Habilitantkę system klasyfikacji Malaxideae, a Habilitantka w ogóle nie komentuje tych rozbieżności. Zdaniem pana profesora Spalika, analizy filogenetyczne niewiele wnoszą do tej pracy, a jedynie obnażają braki warsztatowe autorów. Pan profesor Spalik zauważa

również liczne niezręczności tłumaczenia i literówki w ocenianej monografii. Wszystko to razem wzięte powoduje zdaniem Pana Profesora trudność w jednoznacznej ocenie osiągnięcia naukowego Habilitantki. Z jednej strony podziw budzi ogrom wykonanej pracy przy typifikacji i szczegółowych opisach taksonów. Zaowocowała ona powstaniem dzieła, do którego będą się musieli odnosić przyszli badacze. Z drugiej strony zaskakują poważne braki warsztatowe i brak umiejętności dokonania syntezy otrzymanych wyników. Pomimo tych braków Pan Profesor uważa, że Habilitantka jest dobrym taksonomem, specjalistą w zakresie systematyki storczyków, wykazującym się znaczną aktywnością naukową, a praca Jej stanowi znaczny wkład w rozwój uprawianej dyscypliny naukowej, co zdaniem Pana Profesora uzasadnia starania Habilitantki o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego.

Pan **dr hab. Karol Latowski** w recenzji stwierdził, że pani doktor Margońska jest w pełni ukształtowanym botanikiem specjalizującym się w taksonomii i systematyce, jeśli obie dyscypliny uznać za rozdzielne. Habilitantka jest badaczem ściśle ukierunkowanym, koncentrując się wokół rozlicznych problemów szczególnej grupy roślin, jakimi są storczykowate. Wskazane przez Habilitantkę główne osiągnięcie to zwarta, 1-częściowa współautorska publikacja książkowa. Merytoryczny udział Habilitantki jest niewątpliwie przewodni. Łączny wkład trzech współautorów wg szacunku Habilitantki został określony na około 2%. Zdaniem Pana Profesora choć tak wysoki wskaźnik udziału własnego (98%!) wzbudzać może pewien niepokój to został on wyceniony prawidłowo. Dziełem Habilitantki jest całościowa koncepcja badań, zbiór i analiza materiału, interpretacja wyników, niemal całkowita ikonografia i napisanie pracy. Pan Profesor dodaje jeszcze, że takie uhonorowanie współpracowników spotyka się wyjątkowo, acz jest ono tu przypuszczalnie nad wyraz altruistyczne jako przykład podając zestawienie indeksu nazw łacińskich autorstwa H.B. Margońskiej i M. Oset! Osiągnięcie w całości poświęcone jest słabo jeszcze rozpoznanej grupie storczyków — Malaxidinae. Pan Profesor uważa, że jest to prawdziwa monografia, i to pisana przez duże M, ze względu na wzorcową kompletność i powtarzalność oraz sprostanie wysokim standardom. Zasadniczym celem badań podjętych przez Habilitantkę była rewizja taksonomiczna i nomenklatoryczna światowych zasobów wszystkich taksonów kiedykolwiek włączonych do tytułowego podplemienia *Malaxidinae sensu lato*. Tak sformułowany cel wymagał przeprowadzenia wielu pracochłonnych i uciążliwych prac i mógł być zrealizowany tylko w wyniku wieloletnich badań i bardzo obfitego materiału, który objął przede wszystkim ponad 13 tys. okazów muzealnych zdeponowanych w 38 instytucjonalnych herbariach całego świata, jak i liczne

zbiory udostępnione przez indywidualnych kolekcjonerów, a także żywe okazy pozyskane z kolekcji i środowiska naturalnego w Europie, Azji, Francuskiej Polinezji i Hawajów. Studia nad tytułowym taksonem przede wszystkim opierają się na porównawczych analizach morfologiczno-anatomicznych, wzbogaconych jednakże o charakterystykę biologiczno-ekologiczną, geograficzną i nowoczesne metody biostatystyczne, badania mikrostrukturalne (SEM) i molekularne. Zdaniem Pana Profesora osiągnięcie naukowe Habilitantki odznacza się kilkoma mocnymi stronami: (1) ustalenie zestawu cech diagnostycznych dla poziomu rodzajowego, gatunkowego i wewnątrzgatunkowego, (2) nowe ujęcie systematyczne podplemienia Malaxidinae s. l. zróżnicowane na dwie linie ewolucyjne związane z geometrią struktur generatywnych i potwierdzone analizą fenetyczną, (3) krytyczne uporządkowanie składu taksonomicznego Malaxidinae s. l., (4) wprowadzenie do testowania hipotez markerów molekularnych, (5) udokumentowanie występowania autogamii u niektórych tropikalnych Malaxidinae, jak i zaobserwowanie osmoforów emitujących substancje zapachowe, (6) opracowanie dichotomicznych kluczy do identyfikacji, (7) sporządzenie niezwykle bogatej, bardzo dobrej dokumentacji ikonograficznej i (8) zastosowanie oryginalnego zabiegu polegającego na dodaniu do klasycznej diagnozy wypunktowanych właściwości strukturalnych, dodatkowo wzmacniających prognostyczność identyfikacyjną. W podsumowaniu Pan Profesor stwierdził, że osiągnięcie naukowe Habilitantki jest dziełem globalnym - monograficznym, zawierającym charakterystykę światowych zasobów słabo dotąd rozpoznanej grupy storczyków (z podplemienia Malaxidinae), które zapewnia mu trwałość, dlatego też wniósł o nadanie pani dr Hannie Margońskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie biologii. Jednocześnie, uznając wysokie walory głównego osiągnięcia, postawił wniosek o jego stosowne wyróżnienie.

Pan **prof. dr hab. Adam Zając** w recenzji stwierdził, że przedstawione do oceny osiągnięcia naukowe jest obszerną monografią naukową z dziedziny taksonomii wydaną przez Koeltz Scientific Books w Niemczech w 2012 roku, które jest jednym z najważniejszych wydawnictw publikujących prace botaniczne w Europie, co już zdaniem Pana Profesora, na wstępie świadczy o jego jakości. Habilitantka, choć przedmiotem jej opracowania były Malaxidinae *sensu stricto*, postawiła sobie zadanie zrewidowania taksonu *sensu lato* choć w takim ujęciu zawiera on dwa razy więcej gatunków. Pan Profesor uważa, że ta olbrzymia praca była konieczna, gdyż w badaniach okazało się, że szeroko potraktowane podplemię zawiera dwie linie rozwojowe Malaxidinae *sensu stricto* i

Liparidinae *sensu stricte* i taka strategia umożliwiła wykluczenie ewentualne gatunków należących do tej drugiej podsekcji. Pan Profesor dodaje, że Habilitantka pod względem metodycznym wykonała pracę doskonale, gdyż dla wszystkich gatunków zamieściła zestaw synonimów najczęściej w oparciu o materiały typowe, co jest dużym osiągnięciem. Habilitantka wskazała lub wyznaczyła różne kategorie typów, dla bardzo dużej liczby taksonów zgodnie z drobiazgowo przestrzeganymi kryteriami kodeksowymi. Dotarła do prawie wszystkich protologów. Zostały też zamieszczone wyjaśnienia dlaczego dany takson nie został uznany za istniejący. Pan Profesor te dyskusje uważa za bardzo cenne, uważa, że praca Habilitantki była wieloaspektowa, i że badaczka dążyła maksymalnie dobrze do rozstrzygnięcia trudnych kwestii. Opisy gatunków są bardzo dobrze wyważone, co Pan Profesor uważa w taksonomii za dużą sztukę. Za najcenniejsze Pan Profesor uważa ryciny w tekście, które są tablicami zawierającymi pokrój rośliny i szczegóły kwiatów rozrysowane w dużej skali oraz bardzo dobre fotografie kwiatów a na specjalne podkreślenie zasługują mapy zasięgowe w skali świata dwóch podplemion Malaxidinae *sensu stricto* i Liparidinae *sensu stricto*. Monografia została wykonana we współautorstwie. Wzięcie do współpracy nad dziełem kolegów specjalizujących się w badaniach, których Habilitantka nie wykonuje, było zdaniem Pana Profesora bardzo dobrym pomysłem, który poszerzył znacznie bardziej ogólną wizję opracowywanej grupy, szczególnie posłużył do wyróżnienia dwóch głównych linii ewolucyjnych. Dodatkowo Pan profesor zauważył, że praca Habilitantki prócz aspektu poznawczego ma istotny walor aplikacyjny. Zajmowała się grupą gatunków szczególnie zagrożonych wymieraniem, a bez identyfikacji gatunków należących do podplemienia Malaxidinae *sensu stricto* nie można w ogóle myśleć o jakichkolwiek przedsięwzięciach ochronnych. Autorka w tekście zmieściła uwagi o zagrożeniu poszczególnych taksonów. Pan Profesor podsumowując uważa, że osiągnięcie pani dr Hanny Margońskiej jest wybitne i w pełni wystarczające jako podstawa do habilitacji. W podsumowaniu Pan Profesor uważa, że osiągnięcie naukowe Habilitantki wykazuje znaczący wkład w rozwój reprezentowanej dyscypliny naukowej, co w pełni uzasadnia nadanie pani dr Hannie Margońskiej stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie biologii i proponuje przyznanie wyróżnienia według zwyczaju Jej *Alma Mater*.

2.1.2. Aktywność naukowa

Pozostały dorobek naukowy pani dr Hanny Margońskiej to 25 prac wykonanych w okresie przed doktoratem i 58 publikacji (w tym 22 prace z listy filadelfijskiej) wykonanych po doktoracie. Pan **prof. dr hab. Krzysztof Spalik** ocenia ten dorobek jako imponujący ilościowo, jednak sumaryczny IF prac Habilitantki wynosi zaledwie 9, a liczba cytowań z wyłączeniem autocytowań nie jest też wartością wysoką i wynosi 16. Pan Profesor zauważa, że zdecydowana większość publikacji to prace czysto taksonomiczne, takie jak opisy nowych gatunków czy rewizje taksonomiczne, co w dużej mierze wyjaśnia ich niski wskaźnik cytowań. Pan Profesor dodaje, że analiza dorobku naukowego Habilitantki potwierdza wnioski płynące z oceny osiągnięcia naukowego, tzn. Habilitantka jest doskonałym specjalistą w zakresie badanej grupy storczyków, natomiast trudno jest wnioskować o jej zdolnościach syntetycznych. Pan **dr hab. Karol Latowski** stwierdził, że pani dr Hanna Margońska legitymuje się poważnym dorobkiem naukowym, obejmującym 83 publikacje (z pominięciem głównego osiągnięcia) wydane w latach 1993 – 2012. Z tej liczby 79 pozycji to prace oryginalne, a 4 to krótkie doniesienia. Dorobek uzupełnia upowszechnianie wyników swoich badań poprzez aktywny udział referatowy i posterowy na 11 konferencjach międzynarodowych i krajowych. Jako prawidłową Pan Profesor ocenił dynamikę publikacyjną, gdyż przeważająca część dorobku (70%) powstała po uzyskaniu doktoratu. Pan Profesor zauważa, że ponad połowa wszystkich prac jest autorstwa zespołów 2-3 (4) osobowych, przy czym przed doktoratem są to praktycznie wszystkie prace, a po doktoracie kształtuje się już wyraźnie indywidualna "ścieżka badawcza", bowiem połowa z wydanych publikacji jest wyłącznego autorstwa Habilitantki. Pan profesor Latowski podkreśla, że Habilitantka jest już "pełnokrwistym taksonomem". Światową wiedzę orchidologiczną wzbogaciła opisując 9 nowych rodzajów, 49 gatunków, a ponadto zaproponowała 318 nazw i nowych kombinacji nomenklatorycznych. Pan Profesor uważa, że prace Habilitantki są żywym dowodem na to, że klasyczne badania taksonomiczne, oparte przede wszystkim na porównawczych analizach morfologicznych, są nadal użyteczne i niezbędne (*morphologia necessae est!*). Pan **prof. dr hab. Adam Zając** stwierdził, że dorobek naukowy pani dr Hanny Margońskiej, własny lub współautorski, dotyczy prawie w całości różnych aspektów taksonomii i morfologii Orchidales. Pan Profesor uważa, że na szczególne podkreślenie zasługuje to, że samodzielnie lub ze współautorami opisała 3 nowe dla świata rodzaje i 20 innych nowych taksonów na poziomie wewnątrz rodzajowym, gatunkowym i niższym od gatunku. Restytuowała 2 rodzaje. Wraz z innymi autorami i sama zaproponowała 177 *nomina novum* i nowych kombinacji nomenklatorycznych. Wyznaczyła ponad 90

lektotypów. Pan Profesor podkreśla, że w sytuacji kiedy szata roślinna ulega niszczeniu na całych połaciach świata, szczególnie w tropikach, powoduje, że praca taksonoma jest tak ważna. Umożliwia bowiem dalsze badania nie tylko bioróżnorodności, ale też szeregu związków chemicznych zawartych w tych niezbadanych roślinach, mogących być potencjalnie substancjami o kluczowym znaczeniu dla człowieka. Zdaniem Pana Profesora utrata całych bibliotek niepoznanych genów jest dramatem tysiącrotnie większym niż spalenie Biblioteki Aleksandryjskiej. Dlatego dorobek Pani dr Hanny Margońskiej po doktoracie Pan Profesor uważa za bardzo cenny i odpowiadający najwyższemu wymogom.

2.1.3. Ocena dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego i współpracy międzynarodowej

Pani dr Hanna Margońska nie podaje informacji o prowadzonych zajęciach dydaktycznych, poza opieką nad 5 pracami magisterskimi. Wygłosiła również wykład na Bałtyckim Festiwalu Nauki. Współpracowała z ponad 60 instytucjami krajowymi i zagranicznymi. Pan **prof. dr hab. Krzysztof Spalik**, uważa, że mimo braku informacji o zajęciach dydaktycznych ze studentami można domniemywać z charakteru stanowiska, że Habilitantka regularnie prowadzi takie zajęcia, jednak dorobek popularyzatorski i dydaktyczny Pan Profesor ocenia za umiarkowany. Zdaniem Pana Profesora międzynarodowa współpraca Habilitantki jest również umiarkowana, dowodem czego jest brak publikacji z zagranicznymi współautorami. Pan **dr hab. Karol Latowski** stwierdził, że sfera działalności dydaktycznej Habilitantki jest niewielka. W otrzymanych materiałach wykazana jest tylko opieka nad 5 pracami magisterskimi (w tym jedna aktualnie) w ramach 3 letnich Studiów Magisterskich Uzupełniających stacjonarnych i niestacjonarnych w macierzystej jednostce tj. na Wydziale Biologii UG. Habilitantka natomiast wykazuje się wysoką aktywnością i zarazem skutecznością w zdobywaniu funduszy z zewnętrznych (poza uczelnianych) źródeł na realizowanie projektów badawczych. Brała udział w realizacji 5 grantów finansowanych przez Komisję Europejską w ramach Ramowych Programów. Kierowała ponadto dwoma grantami i była lub jest nadal wykonawczynią dwóch innych grantów z Komitetu Badań Naukowych (KBN). Pan **prof. dr hab. Adam Zajac** podkreśla trud Habilitantki włożony w badania, którego wyrazem zdaniem Pana Profesora jest zestawienie dni, które poświęciła za granicami naszego kraju na prace w herbariach i w terenie w 15 krajach i 16 ośrodkach od Europy poprzez Azję do Ameryki Północnej, a mianowicie spędziła tam prawie dwa lata (583 dni). To pokazuje wysiłek

taksonoma włożony w uzyskanie materiałów do monografii i odpowiedniego dorobku naukowego. Pan Profesor uważa, że Habilitantka wykazała się odpowiednimi predyspozycjami do starania się o fundusze na badania gdyż biorąc pod uwagę liczne wyjazdy zagraniczne musiała nimi dysponować. Pod doktoracie uzyskała sama lub z kolegami 8 finansowanych projektów badawczych w tym 3 z programów UE. Uczestniczyła z wystąpieniami w 9 konferencjach naukowych tak krajowych jak i zagranicznych.

2.1.4. Dane bibliometryczne

W dokumentacji wymaganej do postępowania habilitacyjnego z czerwca 2013 roku, pani dr Hanna Margońska zadeklarowała, że według bazy Web of Science sumaryczny IF wszystkich jej publikacji wynosił 11,172 (1,47 przed i 9,702 po doktoracie), a w punktacji MNiSW 453 (124 przed i 329 po doktoracie), publikacje te cytowane były 7 razy, a indeks Hirscha wynosił 2. Ta sama baza sprawdzona w dniu dzisiejszym indeksuje 47 prac Habilitantki, które cytowane są 58 razy (22 bez autocytowań). Indeks H wzrósł do 3. Najlepiej cytowaną pracą (6 cytowań) jest artykuł: Szlachetko D.L. i Margońska H.B. 2002. Gynostemia *Orchidialium* II: *Orchidaceae* (*Epidendroideae*) *Acta Botanica Fennica* 173: 1-275.

2.1.5. Dyskusja

Przewodniczący Komisji poprosił o opinię na temat osiągnięcia naukowego, dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego Habilitantki. Głos kolejno zabrali wszyscy członkowie komisji:

Pan **prof. dr hab. Karol Latowski** stwierdził, że główne osiągnięcie naukowe Pani dr H. B. Margońskiej przekracza znacznie dotychczasowe wymagania stawiane w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego. Osiągnięciem jest monografia taksonomiczna, która w opinii Pan Profesora jest dziełem globalnym – podsumowaniem wieloletnich studiów terenowych i kameralnych. Jednocześnie pan profesor Latowski zauważył, że dzieło to otwiera szeroko możliwości dalszych, pogłębionych badań. Jest też opracowaniem absolutnie koniecznym, zwłaszcza ze względu na obszary, na których stale

odkrywane są nowe dla nauki gatunki. Przeprowadzona rewizja taksonomiczna uporządkowała chaos i zawiłości nomenklatoryczne, a kompletnie opracowany układ hierarchiczny z diagnozami oraz dokumentacją ilustracyjną i narzędziami do identyfikacji (dichotomicznymi kluczami), dały efekt w postaci pełnej „Flory” z ponadrodzajowego taksonu. Monografię szeroko upowszechniło opublikowanie w znanym wydawnictwie naukowym i napisanie jej w języku angielskim. Pozostały dorobek naukowy, Pan Profesor ocenił również bardzo pozytywnie. Niemal cały dorobek ukazał się w językach kongresowych, z czego poza kilkoma pracami w języku niemieckim i francuskim, prace zostały napisane po angielsku. Pan Profesor stwierdził też prawidłowość rozwoju naukowego Habilitantki. Zauważył istotne zwiększenie aktywności publikacyjnej po doktoracie, jakkolwiek dodał, że przed doktoratem dorobek naukowy Habilitantki był również pokaźny. Po doktoracie prawie połowa prac (23 z 58 wszystkich) ukazała się w periodykach z tzw. Listy Filadelfijskiej. Wskaźniki nauko-metryczne (IF, cytowania, indeks Hirscha) nie należą do wysokich, ale dla oceny w niniejszym postępowaniu habilitacyjnym dotyczącym taksonomii Pan Profesor uważa za wystarczające. Pan Profesor podkreślił, że pani dr H. B. Margońska wykazała się aktywnością i skutecznością w pozyskiwaniu funduszy ze źródeł zewnętrznych na badania, które stały się sprzyjającym środkiem realizacji celów naukowych. Zdaniem Pana Profesora powyższe fakty wskazują jednoznacznie, że pani dr Hanna B. Margońska jest w pełni ukształtowanym, badaczem zasługującym na status tzw. samodzielnego pracownika naukowego.

Pan **prof. dr hab. Krzysztof Spalik** podkreślił ogrom pracy wykonanej przez Habilitantkę, przede wszystkim w przygotowaniu opisów i ilustracji taksonów oraz dokonaniu ich typifikacji. Podtrzymał swoje zastrzeżenia z recenzji, przede wszystkim niedostatki strony dokumentacyjnej (spis przejranych okazów, spis analizowanych cech, ujawnienie wykorzystanych sekwencji). Jego zdaniem, nie podważa to jednak całości pracy przedstawionej jako główne osiągnięcie naukowe. Pan profesor Spalik ocenił pozytywnie dorobek Habilitantki, choć zauważa w nim brak prac o charakterze syntetycznym.

Pan **prof. dr hab. Adam Zając** dodał, że Jego zdaniem podstawowe osiągnięcie Habilitantki nie budzi wątpliwości, jeśli idzie o jego pozytywną ocenę. Monografia wydana w znanym światowym czasopiśmie jest znaczącym osiągnięciem w pełni

uzasadniającym wystąpienie o stopień doktora habilitowanego. Podobna ocena dotyczy dorobku pani doktor Margońskiej. Liczne publikacje w czasopismach recenzowanych (23), jednolite w tematyce są również wystarczającą podstawą do uzyskania stopnia. Ponieważ są to w większości publikacje dotyczące nowych taksonów dla świata, cytowanych tylko w pracach innych taksonomów (więc skrajnie rzadko), indeks cytacji jest niewielki. W konkluzji Pan Profesor stwierdził, że główne osiągnięcie i dorobek publikacyjny Pani dr Margońskiej jest w pełni wystarczający do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

Pani **prof. dr hab. Emilia Brzosko** powiedziała, że po zapoznaniu się z załączoną przez Habilitantkę dokumentacją i recenzjami Panów Profesorów, pozytywnie ocenia osiągnięcie i pozostałą część aktywności Pani doktor Margońskiej, mimo, że recenzja Pana prof. Spalika była dość krytyczna. Rozbieżność między recenzjami Pani Profesor postrzega częściowo jako możliwość różnego spojrzenia na ten sam problem. Nie ma prac doskonałych, a możliwość popełnienia błędów w tak obszernej pracy jaką stanowi osiągnięcie Pani doktor Margońskiej jest nie do uniknięcia. Pozytywna ocena Pani Profesor wynika przede wszystkim z ogromu, wręcz benedyktyńskiej pracy wykonanej przez Habilitantkę. Identyfikacja wielu taksonów, w tym dotąd nie znanych, szczególnie rodzajów, ich opis, stworzenie kluczy, map rozmieszczenia to tylko niektóre z zaprezentowanych przez Habilitantkę rezultatów. Jako osoba zajmująca się storczykowatymi Pani Profesor ma świadomość jakie problemy taksonomiczne ta rodzina stwarza, np. nasz rodzaj *Dactylorhiza*. Świadczą o tym chociażby znaczne rozbieżności w liczbie gatunków podawanych przez różnych taksonomów. Pani Profesor podziwia więc, zarówno odwagę jaką musiała wykazać się Habilitantka podejmując się tak skomplikowanego zadania jak i trud jaki włożyła w realizację tego projektu. Pani Profesor zauważyła, że osiągnięcie Pani doktor Margońskiej zyskało już wcześniej pozytywną recenzję, gdyż praca przed publikacją musiała być pozytywnie zaopiniowana przez recenzentów wskazanych przez wydawnictwo. Jedyne zastrzeżenie Pani Profesor zgodne jest z uwagą pana profesora Spalika - Habilitantka powinna była omówić rozbieżności między wynikami badań molekularnych a przyjętym przez Habilitantkę systemem klasyfikacji Malaxidinae. Pani Profesor dodała jeszcze, że dziwi ją też stosunkowo niska aktywność dydaktyczna Habilitantki, chyba że nie dołożyła Ona należytej staranności przygotowując dokumentację habilitacyjną i nie zamieściła informacji na temat tego typu działalności.

Pan **prof. UG, dr hab. Tadeusz Namiotko** stwierdził, że osiągnięcie naukowe Habilitantki budzi podziw. Jest to dzieło monumentalne, w którym uwzględniona została bardzo duża liczba zarówno gatunków, jak i okazów. Pan Profesor nie ma żadnych zastrzeżeń co do poprawności konstrukcji kluczy do oznaczania, czy też opisów gatunków i taksonów wyższej rangi. Pan Profesor dodał, że podziela jednak wszystkie krytyczne uwagi zamieszczone w recenzji pana profesora Spalika. Dorobek naukowy Habilitantki został oceniony bardzo pozytywnie, zarówno jeśli chodzi o liczbę prac, jak i ich jakość. Wartość wskaźników bibliometrycznych nie odbiega od ich wartości dla dorobku znanych Panu Profesorowi taksonomów zoologów na tym etapie rozwoju naukowego.

Pan **prof. UG, dr hab. Marek Ziętara** podkreślił ogrom pracy, jaki musiała włożyć Habilitantka w powstanie jej dorobku naukowego, jak i monografii przedstawionej, jako osiągnięcie naukowe. Jednocześnie Pan Profesor przychylił się do opinii pana profesora Spalika, o braku podejścia syntetycznego zwłaszcza w powiązaniu Jej własnego wkładu w powstanie monografii z częścią wykonaną przez współautorów. Pan Profesor dodał, że Jego zdaniem, lepszym rozwiązaniem byłoby nie zamieszczanie wyników tych dodatkowych badań w sytuacji, kiedy Habilitantka nie zamierzała podjąć się ich interpretacji w dyskusji. Pan Profesor choć nie miał wątpliwości do dominującego udziału Habilitantki w powstaniu monografii, dodał, że nie jest też przekonany, co do sposobu określenia udziału współautorów jako % objętości tekstu zawartego w poszczególnych częściach monografii. Zdaniem Pana Profesora udział współautorów powinien być dokonany w sposób merytoryczny. Jeśli jednak rzeczywiście wyniki analiz fenetycznych i filogenetycznych stanowią jedynie 2% całości to właściwszym byłoby nie zamieszczanie ich w tekście tej tak obszernej monografii jako zbyt przyczynkowych i opublikowanie ich w osobnym opracowaniu po uzupełnieniu badań. Pan Profesor w podsumowaniu stwierdził jednak, że mimo braków, które zauważył, osiągnięcie naukowe, jak i cały dorobek Habilitantki zasługują na nadanie Jej stopnia doktora habilitowanego.

Pan **prof. dr hab. Adam Boratyński** podkreślił duże znaczenie i światowy zasięg monografii, która na długi okres czasu stanie się podstawą prac autorów zajmujących się systematyką, ale zapewne także badaniami z pokrewnych dyscyplin z dziedziny biologii

oraz ekologii storczyków. Zwrócił on także uwagę na znaczny dorobek naukowy Habilitantki, w tym na publikowanie w pismach indeksowanych w bazie Web of Science.

2.1.6. Podsumowanie:

Przewodniczący podsumował dyskusję i stwierdził, że członkowie Komisji dokonali wnikliwej analizy osiągnięcia naukowego i dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego Habilitantki, podkreślając zarówno pozytywne aspekty, jak i słabe strony Jej dotychczasowej działalności. Następnie Przewodniczący zarządził jawne głosowanie nad uchwałą zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie biologii pani dr Hannie Margońskiej.

Wyniki głosowania: **7** głosów – **tak**, **0** głosów – **nie** i **0** głosów **wstrzymujących się**.

A następnie na wniosek pana prof. dr hab. Karola Latowskiego i pana prof. dr hab. Adama Zająca zarządził głosowanie nad wyróżnieniem osiągnięcia naukowego pani dr Hanny B. Margońskiej.

Wyniki głosowania: **2** głosy – **tak**, **5** głosów – **nie** i **0** głosów **wstrzymujących się**.

2.1.7. Opinia:

Komisja habilitacyjna, biorąc pod uwagę ocenę osiągnięcia naukowego oraz pozostałego dorobku Habilitantki (działając na podstawie art. 18a Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 r., Dz. U. Nr 65, poz. 595 z późn. zm.), w głosowaniu jawnym w dniu 28 października 2013 r. wyraziła jednogłośnie pozytywną opinię w sprawie nadania pani dr Hannie B. Margońskiej stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie biologii.

Gdańsk, 2013-10-28

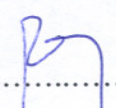
Członkowie Komisji:

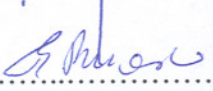
prof. dr hab. Adam Boratyński

prof. UG, dr hab. Marek Ziętara

prof. dr hab. Karol Latowski

prof. dr hab. Krzysztof Spalik

prof. dr hab. Adam Zając

prof. dr hab. Emilia Brzosko

prof. UG, dr hab. Tadeusz Namiotko